

(تحلیل و ارزیابی شاخص های سالم سازی شهری با رویکرد توسعه پایدار

(مطالعه موردی: شهر بروجرد؛ ناحیه ۴)

(نسرین رضایی^{۱*}، سعید یزدانی^۲)

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد واحد بروجرد

۲- استادیار دانشگاه آزاد واحد بروجرد

چکیده

ناحیه ۴ یکی از نواحی که دارای بافت فرسوده - قدیمی در شهر بروجرد می باشد که از لحاظ شاخص های سالم شهری (شاخص اجتماعی، اقتصادی، کالبدی-فیزیکی، زیست محیطی) در وضعیت نامطلوبی به سر می برد. هدف از این تحقیق بررسی و ارتقا شاخص سالم شهری با رویکرد توسعه پایدار در محدوده ناحیه ۴ در شهر بروجرد می باشد. روش تحقیق به کار رفته در این پژوهش براساس هدف توسعه ای-کاربردی و براساس ماهیت توصیفی-تحلیلی پیمایشی می باشد. روش تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS جم نمونه براساس آزمون کوکران ۳۸۰ نفر از ساکنین محدوده مورد مطالعه مشخص و پرسش نامه توزیع شده است، نتایج حاصل از این پژوهش نشان می دهد: در این پژوهش با توجه به ارتباط بین (شاخص های شهر سالم و پایداری شهری) که بدین صورت می باشد: فرضیه تحقیق " رابطه معناداری بین شاخص های سالم سازی شهر از جمله شاخص های (کالبدی، اجتماعی، زیست محیطی، اقتصادی) با پایداری شهری وجود دارد. و جهت بررسی شاخص های شهر سالم همچون بعد کالبدی، زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی مشخص گردید بر اساس آزمون تی تک نمونه ای و سطح اطمینان ۹۵ درصد مشخص گردید که شاخص های شهر سالم در ناحیه ۴ در بعد کالبدی (پایین تر از متوسط)، بعد اقتصادی (در حد متوسط)، بعد اجتماعی (بالتر از حد متوسط) و بعد محیطی (پایین تر از حد متوسط) می باشد.

واژه های کلیدی: شهر سالم، نظریه توسعه پایدار شهری، شاخص های شهر سالم، ناحیه ۴

۱- مقدمه

شهرها بارزترین محیط زندگی انسان به شمار می روند و هم اکنون حدود ۴۹ درصد از مردم کره ی زمین در شهرها زندگی می کنند. اما شهرها به عنوان محیط هایی که باید بستر کیفیت مطلوب برای زندگی انسانها باشند، در برآورده کردن نیازهای ساکنان خود و تأثیرگذاری مثبت در کیفیت زندگی آنان دچار مشکل هستند، لوکوبوزیه در این باره می گوید: شهرها ابزارکارند اما دیگر چنین وظیفه ای را نمی توانند برآورند و تأثیر خود را از دست داده اند (یغفوری، رفیعیان و رازدشت، ۱۳۸۹: ۲) در سال ۱۹۹۴ در دومین کنفرانس محیط و سلامت که در هلیسنکی برگزار شد، برای نخستین بار به اهمیت سلامت شهری و اولویت دادن آن به سایر امور پرداخته شد. در این کنفرانس بیان شد که بسیاری از امور مربوط به سلامت شهرها باید به مسئولین محلی واگذار شود که تا آن زمان تقریباً اکثر تصمیمات در دولت مرکزی اخذ می شد (Lawrence & Fudge, 2009: 15). پروژه شهر سالم یکی از این رهیافتها برای رسیدن به این مهم، هم در سطح جهانی و هم در سطح منطقیهای است. جنبش شهرهای سالم یک خلاقیت و ابتکار در ارتقاء سلامت و بهداشت، برنامه ریزی شهری، حفظ اکوسیستم شهری و حرکت